

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 117.

Ljubljani, v ponedeljek 23. maja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 21. maja.

Okrajni zastop v Ptujju.

V pričetku današnje seje odgovarjal je ministriki predsednik grof Taaffe na interpelacijo slovenskega poslanca dr. Gregora gledé sostave ptujskega okrajnega zastopa. Minister pravi, da ptujski okrajni zastop nikdar ni imel 42 članov, kakor trdi interpelacija, ampak zmerom le 40, in da kmečke občine v njem nimajo 12, ampak kakor vsaka druga skupina, le 10 zastopnikov. Samo od leta 1883. do 1887 imele so jih 11, ker je imela skupina največjih davkoplačevalcev in industrijalcev le 9 zastopnikov, ter se je vsled tega po določbi § 9, drugi odstavek dotičnega zakona pomnožila skupina kmečkih občin za enega. Gledé zastopnikov mest in trgov spremenilo je c. kr. namestništvo v Gradcu sporazumno z deželnim odborom prejšnje stanje le v tem oziru, da je bilo ptujskih prej 8, trških zastopnikov Marije-Noveštitke pa 2., sedaj pa ima Ptuj 9 in Novaštitka le enega zastopnika. Vloženih je bilo več prizivov proti tej določbi, ki jih je moralo ministerstvo pa odkloniti, ker proti sporazumnim določbam namestništva in deželnega odbora ni nobenega rekurza. Zato je tudi upravno sodišče deloma precej, deloma po razsodbi z dne 13. januarja l. 1892 št. 143 odbilo vse tožbe proti dotičnim razsodbam notranjega ministerstva kot neopravičene.

Minister toraj za sedaj nima ničesar ukrepati. ker kmečke občine niso bile prikrajšane. Pa tudi tega sedaj neče preiskovati, ali je bila razmera prava, da se je Ptujju odmerilo 9, Novištiti pa le jeden zastopnik, ker gledé preteklosti ministerstvo vsled sporazumnega sklepa namestništva in deželnega odbora nima nobene prizivne pravice, gledé bodoč-

nosti pa bi si vezalo roke, če bi moralo pri novih volitvah reševati kake prizive.

Druge interpelacije.

Ministerski predsednik odgovarjal je danes tudi še na mladočeški interpelaciji, v katerih sta se poslanca Pacak in Brzorad pritoževala nad okrajnim glavarjem v Velikem Meseriču, češ, da je strahoval nekatere župane. Minister je rekel, da je cesarski namestnik napačno preiskoval to pritožbo, da pa okrajnega glavarja ne zadeva nobena krivda, in da vsled tega cesarski namestnik tudi ni ničesar ukrepal.

Deželnobrambovski minister grof Welsersheimb je odgovarjal na Hochovo interpelacijo zastran odprave oziroma prestave strelišča v Prerovu, češ, da bi bilo to predrago, da se pa ne kaže tudi nobena potreba. Dalje je odgovarjal poslancu Dyku, ki je v neki interpelaciji dolžil vojake 73. pešpolka, da so v Plznu s puškami suvali in na tla pobili nekega dečka. Minister pravi, da ni res, kar trdijo vprašalci. Res je le, da so nekateri šolarčki dražili vojake med vajami in da je neki vojak enega dečka z roko sunil v njegovo torbico. Deček pade v pesek in si nekoliko odere kožo na čelu; dotični vojak je bil od poveljništra takoj kaznovan in razdraženosti ni bilo nobene.

Na neko drugo interpelacijo gledé pomnožitve žandarmerije odgovarja minister, da se je treba ozirati na razne okoliščine in na potrebščino.

Trgovinski minister imel je tudi z odgovori na interpelacije dovolj posla. Najvažnejši je odgovor njegov zaradi krošnjarstva ali „havziranja“. Minister pravi, da je hotel s to zadevo ob enem vravnati tudi še nekatere druge reči; ali trgovinske zbornice so se izrekle proti dotičnemu načrtu, zato je sklenil krošnjarstvo samo zá-se vravnati.

Ogerska vlada je prihrdila dotičnemu načrtu, ki ga hoče predložiti državnemu zboru. Ako bi se

pa ta zakon iz katerikoli uzrokov še kaj zavlekel, dogovoril se bode z drugimi ministri, kako bi se reč začasno upravnim potom vravnala.

Naše Primorje bo zanimal morda tudi odgovor na Luzzattovo interpelacijo, katera zahteva, da naj Lloydovi parniki ne vozijo v Brazilijo, dokler tam razsaja rumena mrzlica. Minister je rekel, da je Lloydu že prej na njegovo prošnjo dovolil, da se smejo njegovi parniki ogibati Santosa, kjer je najhuje razsajala ta bolezen, toda le s pogojem, da so po drugih ladijah spravili za tja namenjeno blago v Santos, ne da bi več stroškov napravljali pošiljateljem. Ker bolezen sedaj že pojemlje in ker ima prihodnji parnik v Brazilijo odriniti še le 10. avgusta, misli minister, da mu v tem oziru ni treba še kaj posebnega ukrepati.

Po dovršenih odgovorih stavlja je poslanec Spinčič predlog, da naj se prične razgovor o zadnjem ministrovem odgovoru na njegovo interpelacijo, ali ta predlog ostal je v manjšini.

Na novo so bile danes stavljene naslednje resolucije:

Dr. Laginja in tovariši vprašali so ministerskega predsednika zaradi občinskih volitev v Višnjaju.

Dr. Waibel bi rad vedel, kako je z živinškim prometom v Švico.

Dr. Dyk zahteva od učnega ministra pojasnil gledé šole piaristov v Nepomuku.

Dr. Gessmann pa želi vedeti, zakaj so pisatelja Jeralo iztirali iz Gorice.

Vravnava denarne valute.

Prestopivši na dnevni red, pričela se je razprava o vravnavi valute. Prvi nasprotni govornik je bil dr. Laginja, ki je ugovarjal nazoru, da brez zlata ni trdne denarne veljave. Italija, Grško in Portugalsko imajo zlato valuto, pa so jim ne

LISTEK

Črtica o somatologiji.

(Po predavanju dr. Žlobudrala priobčuje za kratek čas Lužarjev Francelj.)

4. Možgani.

Imeniten del glave so možgani, ki jih Nemci imenujejo „Sparbüchse des Geistes“. Kakšni in iz česa da so, o tem naj ugibljuje zdravniki; za nas je le to važno, da jih imamo. Eni jih primerjajo kaši, menda zato, ker se dadó, kakor kaša „mešati“ in „zmešati“. V možganih ima svoj sedež takozvani „Generalstab“ človekov: um in pamet kot postavodajalna oblast. Kdor ima ravno toliko pameti, da svoje neumnosti spozna, je nesrečen. Kakor ona dva odločita, po tem se ima ravnati prosta volja, kot izvrševalna oblast. Ravno tukaj je doma tudi modrost, zvičajnost in neumnost; tri sestre mej saboj popolnoma različne, pa vendar marsikomu „dobro došle“, zlasti jezičnim doktorjem, če hočejo sami sebi dobro. Modrost jih stori sloveče, zvičajnost priljubljene; odebeli jih pa le neumnost njihovih klientov.

Če navadno pravimo: ta in ta ima dobro (bistro) glavo, ali narobe, — morali bi prav za prav reči: ima dobre (bistre), ali slabe možgane. Ta zmeta pa

prihaja najbrže od tod, ker možganov ne vidimo in torej človeka le po glavi sodimo (totum pro parte).

O možganih je celó učenjakom še marsikaj nejasno, torej jih tudi jaz nočem in ne maram natančneje preiskovati; le toliko lahko trdim, da se po njih kakovosti ravná tudi zmožnost človekova (talent). Posebno naj bi skrbel vsakdo, da jih ohrani pri zdravju, kajti človek z bolnimi možgani neha biti koristen ud človeške družbe in je nevaren tudi sam sebi. Zatorej moramo pač hvalo vedeti tistim možem, ki so za take (ljudi) preskrbeli posebne srambe (pri nas na Krajskem n. pr. „Studene“).

Da možgani zbolé, zadostuje navadno že „prehlajenje“. Če pomislimo, koliko in kako važnih opravkov da imajo in da nikdar ne mirujejo, ne bomo se čudili, da lahko opešajo. V njih se namreč misli, premišlja, domišljuje, tuhta, prevdarja, posvetuje, pomni in — kajpada — tudi pozablja.

Po noči, ko drugi počutki počivajo in mirujejo, možgani ne gredó spat, temveč delujejo dalje pod imenom „domišljija“ (fantazija) in v tej podobi nam ustvarjajo različne sanje, pomagajo zidati „zlate gradove“ itd. Pri komur delajo to v bdečem stanu, pravimo, da bléde (fantazira). Kadar pa ne vedó, kaj bi počeli in zaradi tega obstanejo, pravimo, da je človeku „slabo prišlo“. Od domišljije razločuje se „domišljavost“, če n. pr. črv misli, da je prehodil „Saharo“, ako je prelezel „pljuvalnik“. — Kdor je počasnega mišljenja ali trde glave, takomu se včasih

v možganih „zasveti“. Če človek s „prehlajenimi“ možgani sam sebi pomaga na oni svet, ga navadno zdravniki „gor' devajo“, da se „na lici mesta“ prepričajo, je li imel res bolne možgane, ali ne. Ker pa izkušnja uči, da pri zdravih možganih tega nihče ne stori, lahko bi to nikakor ne ravno prijetno opravilo izostalo; pa mora menda že biti: nekaj „zavoljo tega“, nekaj pa „zato“! V možganih so tudi dobre misli, ki pa navadno pridejo, ko je že prepozno, kakor gasilci.

Kdor ima sam bistre in zdrave možgane, lahko presodi tudi druge, ali imajo v glavi možgane, ali pa slamo. Pri komur se ta nabaja (slama), takemu pravimo, da je „zabit“ ali neumen. — „Neumen človek ima srečo“, — pravi pregovor. Kdor pa kljub temu ni še „terne“ zadel, — je ali premoder, ali pa velja o njem: „Ni ga pravila brez izjeme“. — Čudno je pa vendar, da le modri vé, kako se počenjajo neumnosti. Če ga pa nočemo razžaliti, povemo mu navadno v milejši obliki, n. pr.: „Kakor je razvideti, ne bi bil možel ranjki Berthold Schwarz iznajti smodnika, če bi bil ti zraven“, — ali pa: „Kakor kaže, so že s smodnikom streljali, predno ste vi prišli na svet.“

V možganih stanuje tudi previdnost, ali „mati modrosti“, ki ima po štiri nezakonske otroke, ki se nam jih je bati, namreč: neodločnost, slabost, strah in dvom. O previdnosti velja nemški izrek:

godi posebno dobro. Zlato je v mednarodnem prometu zgolj blago, kakor srebro, bakro ali železo. Vlada hoče ašijo utrditi, pa za to nima moči. Prijatelji in nasprotniki valute se v tem strinjajo, da z vravnavo valute skočimo v temino. Naši denarji imajo zadostno vrednost, samo premalo ga je; želebi bi bilo več bankovcev. Če ljudstvo več pride-luje, treba je tudi več denarnih sredstev; ali na novo izdani bankovci se ne smejo rabiti za nakup topov in drugih vojnih rečij; če se pa izdajajo za vravnanje voda, za železnice itd., to gotovo ni škodljivo. Naša sreča vsled vravnave valute ne bo večja, tudi ni še doguano razmerje med zlatom in srebrom. Tudi ozir na kako vojsko je treba pri vravnavi valute pred očmi imeti. Avstrija sicer ne bode nikogar napadla, ali če bode ona napadena, potem glavna reč ni zlato, ampak ljudje. Najpotrebnejše je torej, ljudem pridobiti zadovoljnost in jim pre-skrbeti dela, kar bo veliko več vredno, kakor polne blagajnice. Najprej je treba ljudem z delom zboljšati njih osodo, potem je mogoče sklicevati se na srca Avstrijancev, ki se bodo zmirom potezali za slavo cesarstva in njegovih vladarjev. (Pohvala na desnici.)

Jaworski dal je v imenu svojega kluba neko izjavo, iz katere se pa ne da sklepati, kaj Poljaci prav za prav nameravajo. Jaworski ugovarja trditvi, kakor da bi si Galicija zaradi poljedelskih razmer želela zlatega denarja; če bi imeli govoriti samo gališki poslanci, bi si dobro premislili, ali naj že skušeno in potrjeno reč zamenjajo za nekaj novega, neznanega. Ali oni so si v svesti, da morajo skr-beti za celoto. Vravnava valute je za državo po-trebna iz finančnih in političnih ozirov, zato on in tovariši menijo, da je za vravnavo valute sedaj pri-meren čas; ali ta „sedaj“ ne pomenja toliko, kakor v tem zasedanju. On sicer ocenjuje naglice, s ka-tero se vrši ta razprava, vendar pa nasprotuje vsa-kemu prenaplenu. Njegovi tovariši se v glavnem načelu strinjajo z zlato valuto, ali treba je pri iz-vršitvi te zadeve dvojnih ozirov; v prvi vrsti se je treba ozirati na državni proračun; odkar je zginil primanjkljaj, zahtevajo dežele čedalje več državnih podpor za svoje potrebe in polajšanja davkov. Druga glavna reč je, kdaj se začne izplačevati v zlatu; on in njegovi tovariši niso za to, da bi se v tej zadevi prenaplenu. To je odvisno od mirnih časov in ugodnih finančnih razmer. Kadar se po-vzdigne blagostanje dežel, pride ta čas sam ob sebi. On pričakuje, da bo odsek to reč tako rešil, da bode koristilo državi, naši državni polovici in posa-meznim deželam. Tudi obeta, da bode v teku raz-prave v formalnem oziru stavljal poseben predlog.

Konservativni klub je sklenil, da naj se za vravnavo valute voli poseben odsek 36 članov. Ple-ner in tovariši pa bi radi, da naj ga pretresa bud-getni odsek, ki naj se pomnoži na 48 udov, da imajo tudi manjše skupine priliko, da so v njem zastopane. Ali desnica ne mara reči izročiti Ple-nerju, ki je načelnik budgetnega odseka, zato bo Jaworski predlagal, da naj se voli za pretresanje

„Willst du der Weisheit Mutter „Vorsicht“ nennen, So lerne als ihre Tochter „Nachsicht“ kennen.“

Previdnost priporočajo zlasti stariši otrokom, naj so že doma ali če gredo po svetu. Če je fant „potrjen“ in mora v vojake, dadó mu jo mati (raz-ven starih dvajsetje) za odhodnico, rekoč: „Janez, to ti še enkrat povem, ako bi imelo priti do kake vojske, nikar se mi ne mešaj vmes (= bodi pre-viden). Če ima pa mladi „judovič“ izbirati nevesto, svetuje mu stari „Jajteles“ navadno tako-le: „Moritz-leben, wenn du dich verheiratest, nimm dir eine so reiche Frau, dass du sie auch nehmen würdest, wenn sie die hässlichste wäre — und so schön, soll sie sein, dass du sie auch nehmen würdest, wenn sie die ärmste wäre.“

Previdno je ravnal tudi profesor, ki bi bil rad opozoril učenca, ki ga je „štimal“ na napaka v la-tinski nalogi, pa tako, da bi ga drugi ne razumeli. Fant je bil namreč namesto tožilnika naredil imenovalnik. Profesor to opazivši, reče mu: „Grdež, kako boš rekel, ali serva raka, tika taka, — ali: serva rakam, tikam takam?“ — Dijak je razumil ta „špas“ ter brž spremenil imenovalnik v tožilnik. Sploh pa pravijo, da človek ni nikdar za-dosti previden.

Kakor so dobri in zdravi možgani potrebni vsa-cemu človeku sploh, tako pa še posebno sodni-kom, urednikom in ocenjevateljem (kritikom). Zakaj, — to vedó sami najbolje.

valute nov odsek, kakor ga priporoča konservativni klub, vendar pa naj šteje 48 članov, da pridejo vanj tudi zastopniki manjših skupin. To bo torej predlog, katerega je danes napovedal Jaworski.

Za njim je govoril še poslanec Schlesinger, potem je predsednik pretrgal razpravo in prestopil k volitvi državno-sodnega dvora, ki se je vršila po imenih. Ker je bilo mnogo poslancev že odšlo in in so se Mladočehi večinoma zdržali glasovanja, oddanih je bilo samo 112 glasov (med njimi trije prazni listki). Izvoljeni so bili vsi od velikih klubov dogovorjeni kandidati.

V današnji seji izročeni ste bili tudi dve ka-zensko-sodni vlozi. Deželno sodišče v Zadru prosi dovoljenja, da bi smelo pričeti preiskavo proti poslancu Biankiniju zaradi žaljenja časti, okrajno sodišče litomeriško pa zahteva ravno isto za poslance Špindlerja.

Dalje mi je poročati, da je ogerska vlada po-vabila državni zbor, naj se udeleži 25letnice kro-nanja cesarjevega kot kralja ogerskega, in da je bil danes izročen vladni predlog gledé povračila škode, ki jo trpe živinorejci, katerim v živinski kugi pobi-jajo govedi. Ta zakon je torej za naše kmetovalce silno potreben in preimenitne važnosti. Prihodnja seja bo v ponedeljek 23. t. m.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. maja.

Notranje dežele.

Osnova sodišča v Teplicah. Znano je, kak hrup so bili zagnali Mladočehi zaradi osnove novega okrajnega sodišča v Teplicah. Hoteli so celo tožiti pravosodnega ministra. Kakor pa sedaj poro-čajo staročeški listi, sta v deželnem odboru oba mladočeška zastopnika bila za osnovo tega okrajnega sodišča. Kučera je še to stvar kot poročevalec jako toplo zagovarjal. Iz tega se pač vidi, da ni šlo Mladočehom toliko za stvar samo, kakor le za de-monstracijo.

Galicija. V Stanislavu se je začela sodnijska preiskava zaradi javnega nasilstva proti dvema od-vetnikoma, jednemu prisedniku trgovskega sodišča, jednemu sodnijskemu avskultantu in imejitelju spe-dicijske pisarne. Dotičniki so menda nahujskali pre-bivalstvo ob dopolnilni državnozbornski volitvi k iz-gredom, ali se jih celo sami udeleževali. Ta stvar pride tudi v državnem zboru v razgovor.

Rusini. Deputacija rusinskih poslancev je bila te dni pri ministrih grofu Taaffeju, baronu Gautschu in vitezu Zaleskem in se je zahvalila, da se je zadnji čas Rusinom marsikaj dovolilo. Deputacija je prosila, da se že letos otvori rusinska dr-žavna gimnazija v Kolomeji in ustanovi na vse-učilnišću v Levovu stolica za rusinsko zgodovino in da se grško-katoliško semenišče v Stanislavu po-polni s četrtim letnikom. Ministri so obljubili, da se bodo ozirali na te želje. Gautsch je rekel, da bode še poprašal cesarskega namestnika Badenija, ki se jako zanima za Rusine. S časom se bodo dale zadovoljiti vse rusinske težnje v šolskih stvareh, ker tudi gališki deželni šolski svet zmatra rusinske tež-nje za pravične. Ministerski predsednik je zagotav-ljal, da je vlada Rusinom jako naklonjena. Nekaj je zanje že storila, o mnogih stvareh se pa še vrše pogajanja. Zaradi tega on upa, da poslanci zaupajo vladi, da bode rusinsko vprašanje povoljno rešila. Deputacija bila je tudi pri Schönbornu in ga pro-sila, da se v Levovu nastavi vsaj jeden rusinski beležnik. Minister je obljubil, da se bode oziral na njih opravičeno željo.

Gorenja Avstrija. Nekateri listi hočejo vedeti, da se šolski zakon, katerega je sklenil go-renje-avstrijski deželni zbor, ni potrdil, ker se je zastopniku židovskih občin omejila pravica v de-želnem šolskem svetu. Konservativni listi pa na to opozarjajo, da v Galiciji židje celo nemajo svojega zastopnika v deželnem šolskem svetu, če tudi jih je 11% v deželi.

Hrvatsko. Silen pritisek pri letošnjem vo-lilnem gibanju od strani vlade pripisovati je po-sebnim navodilom, katere je dobil ban iz Budim-pešte. Madjari hočejo, da jim prihodnji deželni zbor odstopi Reko, katero že sedaj faktično imajo. Ker se pa mnogi sedanji poslanci vladne stranke vendar ne upajo v to privoliti, je ban sam jel postavljati kandidate, s čimer pa celo narodna stranka ni po-vsem zadovoljna. V saboru bode najbrž huda debata o reškem vprašanju, posebno če bivši ban Pejačević pride v sabor. On bi utegnil več vladnih pristašev pridobiti, da bi v tej stvari glasovali proti vladi. On bi morda tudi Srbe pripravil, da ne bi glasovali za vlado, česar bi seveda stranka prava ne mogla. Vladni krogi se navedajajo, da bodo Srbi že iz so-vraštva do stranke prava hodili z vlado.

Ogersko. Dne 28. t. m. pride na Dunaj ru-munska deputacija, da bode cesarju predložila težnje Rumunov na Ogerskem. Deputacija bode štela 1000 članov. Madjarom seveda ni po volji, da so se Ru-muni odločili odposlati to deputacijo na Dunaj, in

skušajo s svojim vplivom doseči, da bi deputacije ne vsprejeli. Budimpeštanski listi že skoro za gotovo vedó povedati, da deputacija ne bode vspre-jeta. Naj bode že kakor-koli, brez uspeha tako mnogoštevilna deputacija ne bode. O njej se bode gotovo pisalo po listih in svet bode izvedel, kako se na Ogerskem zatirajo narodnosti. To gotovo ne bode na korist madjarskemu ugledu.

Vnanje države.

Srbija in Bolgarija. Letos bodo vojaške vaje v Srbiji prav blizu bolgarske meje. Ta novica je pa v Sofiji vzbudila veliko nevoljo, ker bolgarski vladni krogi zmatrajo to za nekako demonstracijo proti Bolgariji. Ta sklep srbske vlade pa obsojajo tudi nekateri srbski listi kot neumesten, ker je v Srbiji pač drugod dovolj prostora za vojaške vaje.

Rusija in Srbija. Ruski veleposlanik v Carigradu je odpotoval skozi Makedonijo in Srbijo na dopust. V Nišu ga je pozdravil župan v praznični obleki. Pravoslavni duhovniki so pa prišli na kolodvor v ornatih in veleposlaniku podali kruha in soli. V Belemgradu pa veleposlanik ni vsprejel no-bene osebe.

Gagarinova parobrodna družba je lani imela pol milijona rubljev izgube, zaradi tega se že misli, da bi se ta družba razpustila. Srbski finančni minister je bajé proti tej družbi začel sodno preiskavo zaradi tihotapstva. Ta družba je pospeševala od svojega začetka do sedaj razne poli-tične intrige. Na njenih ladijah prihajali so razni rovarji v Bolgarijo. Zaradi tega družba v Bolgariji pa tudi v Rumuniji si ni mogla pridobiti zaupanja, odtod je pa omenjena izguba. Ruska vlada je sprva to družbo iz političnih uzrokov močno podpirala, ali zadnji čas pa ta podpora pičleja postaja, ker v Peterburgu vidijo, da se jim vse ponesreči, kar ukrenejo proti Bolgariji.

Grška. Propad Deljanisove stranke pri volit-vah zmatra se kot velik uspeh kraljeve politike. Ko bi bila Deljanisova stranka zmagala, bilo bi to silna nezaupnica za kralja, ki bi se bil morda celó odpovedal. Od Trikupisa se pričakuje, da se bode oziral bolj na želje trodržavne zveze in Anglije, ko prevzame vodstvo vlade.

Italija. Mnogi nemški listi so se jezili, da je v Italiji baš zaradi vojnih stroškov prišlo do mi-nisterske krize in izjavljali bojazen, da morda Ita-lija ne bode držala dolžnostij, katere je prevzela vstopivša v trodržavno zvezo. Bismarckovo glasilo je pa, kakor smo že omenili, potegovalo se za Ita-lijo in naglašalo, da se na-njo ne sme preveč pritiskati, temveč je treba gledati, da jo obdržimo v zvezi. Pisava vseh teh listov je vzbudila nevoljo v Italiji in sedaj vsi italijanski listi pišejo, da je ome-njena pisava poniževalna za Italijo. Mej drugim pa očitajo avstrijskim in nemškim listom, da so se v svojih razpravah ozirali le na avstrijske in nemške koristi. Italijani pa morajo pred vsem gledati na svoje koristi, da v kaki vojni sami največ pridobé. Mislijo pa ni, da bi Italija pomanjšala vojsko.

Belgija. Zbornica je bila v prvem branju za-vrgla predlog, da se premeni član 48 ustave in vpelje razmerno zastopstvo manjšin. Senat se je pa izrekel za tako spremembo in sedaj je zbornica tudi pritrdila njegovemu sklepu. Ministerstvo je stavelo v tej zadevi zaupno vprašanje.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 22. maja. Danes bil je pogreb učiteljskega pripravnika Zmagoslava Žebèr-ta. Kako drag in ljub bil je pokojnik ne le svojim so-učencem in tovarišem, ampak tudi vsem onim, koji so poznali veselega in dobrosrčnega mladeniča, pri-čal je pač očitno dolg in krasen sprevod.

Spremili so ga na zadnji poti njegovi součenci in tovariši. Pred krsto vrstili so se učenci c. kr. vadnice s svojimi gg. učitelji. Pogreb so z navzočnostjo počastili tudi gosp. šolski svetnik B. Horwath in več gg. profesorjev c. kr. učiteljišča.

Množica drugih dijakov, ki so bili nekoč nje-govi sošolci, spremila je prijatelja svojega na poko-pališče.

Pred hišo in ne pokopališču pèli so učiteljski pripravniki pod vodstvom svojega profesorja glasbe, g. A. Sokolla. Izmed petorice vencev s trakovi in napisu odlikoval se je jeden s slovenskimi trakovi, kar je jasna priča, da veje mej učiteljskimi priprav-niki pravi duh slovenski.

V najlepši dèbi, v najlepšem letnem času zapustil je blagi pokojnik solzni dol sveta. Kriva truplo nje-govo že hladna zemlja, a spomin njegov živel bode mej njegovimi tovariši. Naj v miru počiva!

V Zagrebu, 20. maja. Ko je v zadnji seji na-šega zbora poslanec Erazem Barčić stavel predlog, da se po smislu volitvenega reda za hrvatski sabor razpišejo volitve tudi za mesto Reko, ni hotel pred-sednik dovoliti, da se o tej zadevi razpravlja, češ, da je predlog prekasno stavljen. To je seveda le iz-govor, kakor vsakdo vidi, kati za tako važne za-deve mora imeti vsaka domoljubna skupščina do-

volj časa. Po postavi voli Reka za naš sabor dva poslance, ali ta postava se dozda ni zvršila; pa ne pozabijo na Reki poslati svojega zastopnika na ogerski sabor. Ni li čudno, da država, ki mora vendar paziti, da se izdane postave povsodi enako in vselej vrše, Rečanom tako skozi prste gleda; še bolj čudno pa je, če celó narodno zastopstvo kaj takega trpi, da se postava tako očitno krši. Po našem mnenju to niso zdravi odnošaji. Kako se bode vsa ta zadeva reška rešila, seveda ni mogoče uganiti, ali da bode novi sabor o tem razpravjal, to je nedvojbeno, saj se je hrvaški minister Josipović pred svojimi volilci v Varaždinu izrazil, da se bode tudi to vprašanje rešilo v gmotno korist naroda hrvaškega. Kakšna pa bode ta gmotna korist, o tem se poblizje minister ni izrazil, ker ga ni nobeden od domoljubnih (!) volilcev vprašal, mislijo li Reko izročiti popolnoma Madjarom ali pa uvesti v tem mestu stari red, kakor je ustanovljen po nagodbi med Hrvatsko in Ogersko. Da so volilci na svojem mestu in da jim je stalo kaj do narodne časti, bili bi morali zvedeti od ministra, kakšnega mnenja je on gledé na Reko, in še le potem odobriti njegovo kandidaturu ali ne.

Tako delajo volilci vsakega samosvestnega naroda, le pri nas žalibože se le kaj rado pozabi na taka vprašanja, zato je pa tudi vsaka javna diskusija o narodnih vprašanjih in zahtevah prenehala, ker se poslancem prepušča, da se ravnajo po volji večine saborske, kar mora potem biti tudi volja dotičnim volilcem.

Tako ravnanje pa je najboljši dokaz, kako slabo je še pri nas razvito ustavno življenje, a poleg tega tudi pravo domoljubje.

Omenjeno reško vprašanje je pa še v nekem drugem pogledu važno. Komaj je novi guverner Bathany pozdravil reško meščanstvo ter ga kot zastopnika italijanske kulture v teh krajih proglasil, kar gotovo ni bilo državniški modro, precej se je pokazalo, kako oholi so ti Italijani reški. Ko je namreč predsednik trgovske komore omenil, naj bi se poleg italijanskega izvestja o njenem delovanju isto tudi v madjarskem jeziku izdalo, vzprotivila se je večina odbora temu predlogu, kajti to bi bilo po njihovem mnenju pravo izdajstvo domovine — seveda italijanske.

Italijani na Reki niso nič bolji, nego v Trstu ali drugod, povsodi gojé svojo Italijo-iredento ter vedno mislijo, da mora liti Jadransko morje z vso iztočno obalijo njihovo. Je-li potem modro od ogerske vlade, da se oslanja na Reki le na ta živelj, ki je tako negotov in prevrtljiv, Hrvate pa v vsakem pogledu prezira?

Kvarner z Reko ne more biti nikdar italijanski, kakor tudi ne Trst z Istro, kajti prebivalstvo je tukaj v velikej večini slovansko. In če so Italijani zapustili Dalmacijo ter si jo nič več ne prisvajajo, ravno tako se bodo morali popolnoma odreči zgoraj omenjenih krajev. Politična modrost pa bi vendar že morala enkrat srečati tudi naše avstrijske in ogerske državnike, da se mora država v teh krajih oslanjati li na slovanstvo, ki je že samo od sebe privrženo, pa tudi v okolnostih prisiljeno, okleniti se le Avstro-ogerske države. Ogerski državniki ne bi smeli na noben način pozabiti, da se ozirajo pri vrevevanju reškega vprašanja v prvem redu na Hrvate, ter jim Reko prepusté, kakor je to že po nagodbi od leta 1868 ustanovljeno. Vsaka druga rešitev bode brezvspešna, a najmanje še, če se bodo naslanjali na take življe, katere so dozda podpirali proti Hrvatom, samo da so se mogli vzdržati v svojem gospodstvu. Ali to gospodstvo more biti trajno le v slogi s Hrvati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. maja.

(Vinar ali belič?) Z Dunaja se nam piše: Naši časniki so besedo „Heller“ v predlogah za vredbo valute začeli prelagati z „vinar“. Ker imamo poleg te še drugo, namreč „belič“, gen. „beliča“, praša se, katero bomo rabili, ako bomo res tako „srečni“, da dobimo kronsko veljavo. „Vinar“ je tujka, nastala iz „Wiener(pfenning)“, „belič“ pa je domačinka in se sliši med narodom. Gutschmann piše na str. 135. „Heller poubelizh“, na str. 214. pa „Pfenning, belizh, vienar, denarez“. Jarnik ima na str. 47. „belizh, der Pfennig“ (von den alten Silberpfennigen) itd. itd. Mislim, da se nam je odločiti edino in samo za drugo besedo, namreč za „belič“; narod še vedno poleg „ni krajcarja pri

hiši“, tudi govori: „ni beliča pri hiši“. Čemu neki vsprejemati tujko?

(Iz Celoveca) se nam piše z dné 22. maja: Vreme je še vedno jako neugodno — prav aprilovo! V soboto opoldne smo imeti tu močno hudourje in proti dvanajsti uri se je usula po mestu debela toča, in sicer toliko, da je ležala v nekaterih senčnatih krajih še danes opoldne, akoravno je dopoldne toplo sijalo solnce. Napravila je toča po vrtih, zlasti pa pri sadnem drevju mnogo škode. — V zadnji seji dné 17. t. m. je došel tukajšnjemu mestnemu zastopu dopis odbora družbe sv. Mohorja, da le-ta privoli v pogoje, katere je mestni zastop stavlil zaradi gradnje nove družbine hiše. Mestni zastop je določil, da se ima dotična pogodba konečno skleniti. Z gradnjo nove hiše se bode v kratkem pričelo. — Jutri se pričnejo volitve v mestni zastop. Novega ne bodo bajé mnogo prinesle, dobrega pa še manj! Pogorel je z volitvenimi pripravami popolnem tukajšnji „Kommunalverein“! K volilnemu shodu, kateri je sklicalo to društvo, je prišlo vsega vkup 15 volilcev!!

(Zavarovalnice.) Poroča se nam: V Ljubljani je deset zastopov raznih zavarovalnic zoper ogenj, toča, za življenje itd. Priznam, da so zavarovalnice kot take dobra naprava, toda v veliko nadlego ljudstvu so razni akviziterji ali potovalni zastopniki, katerih nadležno in včasih nepošteno postopanje so grajali že razni listi. Tak akviziter tako dolgo priprostemu kmetu nastavlja vado s sladkimi obeti, da ga dobi v svojo mrežo. Celó z vinom in smodkami skušajo ti ljudje loviti nerazsodne kmete na svoje limanice. V največje sitnosti pa spravljajo ljudi, če se vsled raznih obljub odpovedó kaki zavarovalnici in pristopijo k drugi, ker s tem si navadno naložé neznosna plačila. Akviziterju je pri vsem le na tem, da dobi večjo provizijo. Zgodi se tudi, da akviziterji naznanijo glavnemu zastopu večjo zavarovalnico, nego je bilo dogovorjeno. Kmet si navadno ne zna pomagati, vrže polico v miznico, zamudi plačilni obrok, in nasledek je — tožba. Glavni zastop ga je izročil svojemu advokatu, kateri tudi zaradi malega zneska vloži bagatelno tožbo, in sicer po več skupaj, a troške zaračuni za vsako posebej. Ker je toženec navadno daleč kje na deželi, glavno zastopstvo pa kakem večjem mestu, kjer se tožbe vlagajo, pusti se toženec „kontumacirati“ ter dobi kmalu razsodbo, včasih še nemško, da je ne more razumeti. Ko pa zve, kaj pravi pisanje, stopijo mu lasje po koncu, ker mora dostikrat trikrat več plačati. Vzemimo slučaj, ki pa se večkrat ponavlja, da kmet ne more plačati, potem se vloži zoper njega tožba za rubežen in cenitev, končno za prodajo. Tako zaradi 1 gld. narastejo troški na 15 in tudi 20 gld. Prigodi se tudi, da gre celó zemljišče na boben, družina pa je brez strehe in kruha. Velika krivica se tudi godi ljudem, kadar jih zadene nesreča požara. Navel bi lahko mnogo slučajev iz novejšega časa, ko so prišli zastopniki zavarovalnic na pogorišče škodo cenit ter so odbili od zavarovane svote, kolikor se je dalo. Ljudje se po pravici jezé vsled tacega postopanja. Skrajni čas je torej, da dežele ali pa država prevzamejo zavarovanje. Na škodi gotovo ne bodo, pač pa bodo ljudje v slučajih nesreč pošteno odškodovani in ne bodo imeli toliko sitnostij pred agenti. Opozarjamo torej ljudske zastopnike v državnem in deželni zborih na to pereče vprašanje. Jaz nesem napisal teh vrstic iz kacega nasprotstva do te ali one osebe, marveč edino le z ozirom na občno korist. Tu pa naj ne ovira stvari nobeno osebno prijateljstvo ali bojazen za mere, kajti korist prebivalstva bode nesebičnim možem v prvi vrsti pred očmi.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Začasni učitelj pri Sv. Gregoriju, gosp. Pogačnik, je dobil stalno službo na Čatežu; stalni učitelj v Petrovi vasi, gosp. J. Kalan, je dobil stalno mesto v Šmihelu pri Žužemberku; učiteljica gospd. Karolina Bervar je v Škocijanu stalno nameščena. Drugo učiteljsko mesto v Starem Trgu pri Črnomlju je dobila gospa Zupanec-Bregar.

(Premebe pri sodiščih.) Premeščeni so okrajnega sodišča pristavi: g. Jos. Senčar iz Senožec v Žužemberk; g. Henrik Frankovič iz Kostanjevice v Velike Lašče ter je pridržen okrajnemu sodišču v Novem Mestu; gosp. dr. E. Volčič iz Žužemberka v Krško; in gosp. Karol Grebenc iz Črnomlja v Kostanjevico; pristavoma sta imenovana avskultanta g. Rudolf Persche za Senožče in g. Ivan Pogačnik za Črnomelj.

(Novi bukovinski deželni predsednik.) Dosedanji policijski načelnik na Dunaju, baron Kraus,

je imenovan deželnim predsednikom v Bukovini namesto grofa Pace-ja, ki je, kakor že znano, imenovan podpredsednikom najvišjega računskega dvora.

(Z ljubljanskega Grada) je danes dopoldne ob 11. uri odšlo zopet 30 kaznjencev pod spremstvom jednega nadpaznika in štirih paznikov na Koroško v Steinfeld v Dravski dolini, zahodno od Spitala. V bližini železniške postaje Kleblah-Lind je stranska dolina „Graagraben“, po katere teče hudournik. Tu bodo opravljali zboljševalna dela do jeseni, dokler bode vreme dopuščalo. Zagradba hudournika se je že lansko leto vršila in sedaj se bode nadaljevala. Pred odhodom kaznjencev se je darovala sv. maša, pri kateri so bili navzoči odločenci za delo na prostem in jim je g. hišni duhovnik s toplimi besedami priporočal, da zvesto spoštujejo dolžnosti do Boga, cesarja in države in da se z lepim vedenjem in marljivostjo skažejo vredne prednosti, vsled katere postanejo deležni večje prostosti in bivanja pod milim nebom v čistem zdravem zraku.

(Se nekatera poglavja z Grada.) Po nekem sprehajalcu z Grada prejeli smo nastopne opazke: Nekako pred tednom ste priobčili v cenjenem svojem listu res primerno notico „v interesu varnosti in npravnosti“, in jaz kot reden šetalec po stezah, ki vodijo na Grad, vam poročam, da ni bila zastoj. Srečal sem že večkrat mestne redarje na raznih krajih, in res nisem opazil toliko nerodnosti, kakor poprej; upati je, da se tudi po grajskih šetališčih slednjič ustanovi tisti red in ona varnost, ki tako dobro dé sprehajalcu pri javnih nasadih, in pri tujcih, ki tako pogosto obiskujejo ravno grajsko planjavo da se navžijejo krasnega razgleda po zanimivi okolici ljubljanski, osobito še proti snežnim velikanom gorenskim, zapuste najboljši vtis. — A vendar bi še opozoril slavna oblastva na nekatere nedostatke, ki sem jih opazil na Gradu, katerih odstranjenje je nujno potrebno, ako hočemo, da se ohrani grajska stran kot prijetno sprehajališče domačim in tujcem. — Pred vsem je treba skrbeti, da se nasadi nad serpentiniami po strokovnjakih preiščejo in za njih ohranitev, oziroma spopolnitev kaj stori; kajti mladež je v svoji razposajenosti zdrsula in razrila najboljšo zemljo, polomila ali sicer poškodovala dokaj drevesec, in ker se dobra prst vsled zdrsanja po nalivih vedno bolj zgublja, prikazalo se bode kmalu kamenje — in drevesa bodo sahnala, — v teku let ne bo hrib nad mestnim središčem več imel tako dobrodejnega zelenja. Zato naj bi blagovolil slavni mestni magistrat ali pa visoki érar — katerikoli je že lastnik onega zemljišča — v obrambo gozdiča primerno ukreniti. — Na planoti je bojda e. kr. kaznilnica pred leti zasadila lep akacijski drevored. A tudi nestrokovnjak lahko opazi, da se akacije prav ne negujejo in popolnoma napačno obrezujejo; zato je pred par leti vihar bil prouzročil toliko škode. Kdor ima pri tem drevoredu kaj besede, blagovoli naj vplivati na boljšo njega vzgojitev. — Zaradi tujcev bi bilo umestno, kakor v drugih mestih, da se na gričku „starih šanc“, kakor je bojda jedenkrat že bila, postavi orijentalna plošča. — Ako se podamo na drugi strani proti mestu po ulicah na Grad proti sv. Florijanu, zapazil sem, da je lastnik hiše na „Osojah“ izpeljal pri svojih stopnicah kanal kar v cestni jarek proti mestnemu kanalu, ki ga je pred par leti mesto vravnalo ondi, kjer priteka voda po kanalu z Grada. Kadar se solnce upré v tekočino prihajajočo od Jerančičeve hiše, je smrad neznosen. Istotako je ob stezi pri kanalu z Grada, ki je proti svojemu iztoku v glavni kanal nezazidan. Iz sanitarnih uzrokov je gledé tega vsekako nekaj treba ukreniti. — Gledé „ulice na Grad“ je omenjati, da jo je mesto lepo vravnalo, a da se s tem vsa zdrsa in pokvari, ker vozijo navzdol proti sv. Florijanu. — Zdaj ravno popravljajo podrto „škarpo“ v Rebru, opozoriti je slavno oblastvo, naj dá preiskati tudi zid na voglu Lahajnerjevega vrta, ki je že zdaj razpokan in visi; ni nemožne, da se nekega dné ne podere, kakor njegova soseda „škarpa“.

(Pekovska zadruga) je imela večeraj v magistratni dvorani svoj občni zbor. Zadrudni načelnik g. J. Föderl je v svojem nagovoru naglašal, da se člani zadruge premalo zanimajo za svoje koristi. Komaj četrtina članov je vplačala vstopnino, mnogi mojstri pa niti svojih učencev ne naznanijo, kakor zahteva obrtna postava. Govornik opozori na to, da bode naznanil vsacega mestnemu magistratu kot obrtnemu oblastvu, kdor v treh dneh ne izpolni svojih dolžnostij. V zadrudni odbor je bil izvoljen

gospod Žagar, v razsojevalni odsek gospod J. Mavec. Načelnik nasvetuje, naj se odpravi prodaja kruha na javnih prostorih po učencih, ker ti potem zanemarjajo svoj posel. Njegov namestnik gosp. Alojzij Jenko podpira ta predlog, ki je bil sprejet z veliko večino. Prestopek se boče po § 17. združnih pravil kaznoval z denarno globo do 10 gld.

(V Gorici) se bodo dopolnilne volitve v mestni zastop vršile dne 5., 8. in 12. julija. Volitve so se bile odložile zaradi pritožbe političnega društva „Sloge“ na tržaško namestništvo. Jeza v Izraelu je velika.

(Prošnje za slovensko šolo) v Gorici je pred notarjem podpisalo 220 starišev, ki so izkazali 489 za šolo sposobnih otrok. Prošnja se je poslala e. kr. ministerstvu za uk in bogočastje. Vlada je že trikrat pozvala goriški mestni zastop, naj reši prvo prošnjo slovenskih starišev, pa brez vspeha. Upamo, da boče vlada storila sedaj odločnejše korake, ker se iz predložene prošnje lahko prepriča o potrebi slovenske šole v Gorici.

(Veselica del. pevskega društva „Slavec“) na Koslerjevem vrtu se je večeraj povsem lepo obnesla. Občinstva je bilo prav mnogo. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, kakšen nedostatek dela tista koliba, stekleni salon, ki stoji nasproti glavnemu vhodu, zapira pot proti graščini in deli ves vrt v dve polovici — za patricije in plebejce! Le škoda za lepi prostor, kakoršnega vsa Ljubljana ne premore, da je tako nespametno uporabljen in vsa njegova situacija do skrajnosti nepraktična za lep razvoj narodnih veselice. Mesto da bi bil godbeni paviljon v sredo proti gradu držčega drevoreda postavljen, kjer bi se videl od vseh strani obsežnega veselišča, potisnjen je na desno stran vhoda poleg ceste, kjer je viden samo za nekatere goste. Kdor se ob začetku veselice nekoliko zakasni, ne dobi tu več prostora in čast ima sesti na oni kraj, ki je takorekoč „zaplankan“. Po našem mnenju je to jeden glavnih vzrokov, da naše ljudske veselice ne morejo popeti se do one živahnosti, kakršna bi zavladala, ko bi glasbene produkcije in druge zabavne predstave iz središča razlegale in kazale se po zasedenem prostoru vsem gostom v jednaki meri, kakor jim to pristaje po enakomerno in v isti veljavi vplačani vstopnini. Vsepeh ljudske veselice bi bil v vsakem obziru zadovoljiv, izboren, sijajen v vsakem oziru. Pri sedaj obstoječih razmerah treba je pa silnega napora, da se veselico podjetje materijelno dobro obnese, moralni vspeh pa ni nikdar takošen, kakor bi bil lahko. Koliko bi se doseglo v povzdigo narodne zavesti in društvenega življenja! — A ne samo premeščenje kolibe in godbenega paviljona v sredino gostilničnega vrta bi nedostatku odpomoglo, trebalo bi tudi paviljon zdatno povečati in akustično zgraditi. Sedanji paviljon je bolj „prjazni kletki“ podoben, nikakor pa ne odgovarja glasbenim namenom, za katere je prav za prav postavljen. Razven godbe na sama pihala se nobena druga ne obnese zaradi slabe akustike, zato imajo le blizu sedeči góstje pravi užitek od glasbene produkcije. Ako pa to trdimo zastran godbe, naglašati moramo to še z večjim poudarkom o pevskih nastopih. Izborno petje ostaja vedno brez pravega efekta, kjer primanjkuje akustike. Kako težavno je péti v zboru, ako pevec pevca ne sliši, ako sicer mogočno soglasje ne vpliva na čistoto intonacije! Kako hitro se ritmična ubranost omaje, kako lahko se jednotno uvežbano petje raztrga in celoten vtis

oslabi, ako je pevski oder neugodno situiran in se krepki glasovi pobijajo, kakor med cunjami. In s tega stališča nam je presojati nastop „Slavčev“ pri nedeljski vrtni veselici. (Konec sledi.)

(Vabilo) k občenemu zborovanju radovljiskega učiteljskega društva, katero boče dne 2. junija t. l. ob 9. uri dopoludne v šolskem poslopju v Lescah. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Poročilo blagajničarjevo in volitev dveh pregledovaleev računov. 4. Praktična uporaba vzbočnega zemljevida, poročla g. H. Podrajšek. 5. Šolska mladina in poštna hranilnica, poročla g. Simon. 6. Volitvev treh delegatovik zaveznemu zborovanju. 7. Volitvev novega odbora. K mnogobrojni vdeležbi vabi Odbor.

(Nesreča.) Iz Polhovega Gradca se nam poročla, da je večeraj popoldne 21letni Matej Krvina z Babine Gore šel na Tabor, staro trdnjavo, kamor hodijo fantje navadno ob nedeljah igrat. Krvina je hodil po starem zidovju, kar se mu utrga zid pod nogami ter pade do 100 sežnjev globoko. Ljudje so slišali padec do Dvora skoraj četrť ure daleč. Nesrečnež se je močno otokel, a danes zjutraj je bil še živ.

Telegrami.

Dunaj, 22. maja. V klubu združene levice je finančni minister govoril o valuti.

Dunaj, 23. maja. V državnem zboru je bilo danes prvo branje o valutni predlogi. Dr. Plener je v imenu nemške levice izjavil, da njegova stranka že od nekdaj stoji na stališču reda v denarstvu, zato je naklonjena stalnosti veljave, da se zabranijo vedne premembe ažiije; glasovala boče zato, da se prične obravnava v odseku, kjer bodo navetovali več prememb.

Dunaj, 23. maja. Bolgarski princ se je pripeljal. Na Dunaju ostane več dnij, potem pa odpotuje v kako kopališče.

Pariz, 22. maja. Policijski komisar Dresch, ki je zasačil Ravachola, dobiva več pretilnih pisem, zato mu je gospodar odpovedal stanovanje. Dresch je poslal družino na deželo, sam pa hodi spat v razne hotele.

Peterburg, 22. maja. Carska družina se je na cesarski ladiji „Polarstern“ danes odpeljala v Kodanj.

Bruselj, 23. maja. Pri volitvah so konservativci obdržali večino v šestih. liberalci v treh pokrajinah. V Löwenu so se sprijeli katoliški dijaki in socialisti, več je ranjenih, 40 zaprtih.

London, 23. maja. Kraljica je podelila egiptskemu kečivu veliki križ bath-reda.

Novi Jork, 22. maja. Reki Mississipp in Missouri upadate. Samo pri St. Louisu je povodenj naredila do 11 milijonov škode.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokriine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celsiusu			
21	7. u. jut.	733.5	12.4	sl. svzh.	dež	3.50
	2. u. pop.	732.7	26.6	sl. vzh.	del. jasno	
	9. u. zveč.	734.3	12.8	-	-	
22	7. u. jut.	736.6	10.4	sl. vzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	735.6	18.2	sl. zap.	jasno	
	9. u. zveč.	736.3	14.8	sl. vzh.	"	

oređna temperatura obeh dni 13.9° in 14.5°, oziroma za 1.2° nad in 0.5° nad normalom.

POZOR!

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da ima na prodajo raznovrstne zaboje in sodčke za prevažanje raznega blaga ter škatlice za črnilo čevljev in razpošiljanje lekarnarskega blaga itd., po vseh vzorcih. Priporočla se torej ta domači lesni obrt v obilno naročbo. Naročila sprejema 256 3—3

G. J. Sedej,

liška Vas šte. 28, pošta Studenec pri Ljubljani.

Marsala Florio.

Znamka S. O. M. Najboljše laško namizno vino, priporočajo je zdravniki za krepcanje slabotnim, bolnim in prebolelim. — Steklenica 1 gld.

Gosp. lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani.

Podpisani Vam potrjujemo s tem, da že 18 let prejimate Marsala vino iz naših kletij in sicer najboljše. Pooblaščamo Vas, da to potrdilo, kakor je resnično, objavite in se podpisemo z velespoštovanjem J. & V. Florio.

Palermo (Italija) meseca dec. 1891.

Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (262) 1

Priporočilo zavoda za izdelovanje cerkvenih paramentov

Ludovika Kottala na Dunaju, I., Rothenthurmstrasse, 23

kateri ima največjo zalogo in izbere liturgično predpisanih in izdelanih mašnih plaščev, dalmatik, pluvialov, banderov, baldahinov, velumov, monštrane, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, kadilnic, lestenceev, perila itd. itd. — Tudi se dobé altarne slike in križeva pota (oljnatobarvene slike), lesení kipi, božji grobi itd. po najnižji tovarniški ceni. 163 (12—11)

Ilustrovani katalogi franko in zastonj.

Služba občinskega tajnika na Blokah

Z mesečno plačo 34 goldinarjev je izpraznjena.

Prošnjiki naj svoje prošnje do 1. julija t. l. vložé pri podpisnem županstvu.

Županstvo na Blokah, dne 15. maja 1892.

Ivan Modic, župan.

249 3—3

Uradne in trgovske **KOVERTE** s firmo priporočla **KAT. TISKARNA** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 23. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. — kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 50 „
Zlata renta 4%, davka prosta	114 „ 05 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 75 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	994 „ — „
Kred. tne akcije, 180 gld.	320 „ — „
London, 10 funtov strl.	119 „ 50 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 49 „
Cesarski cekini	5 „ 65 „
Nemških mark 100	58 „ 55 „

Dne 21. maja.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 80 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 80 „
4% državne srečke l. 1864., 250 gld.	141 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 190 gld.	152 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 „ 75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2%	100 „ 40 „
Kreditne srečke, 100 gld.	187 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	62 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 60 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	63 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	87 „ 75 „
Papirni rubelj	1 „ 25 „
Laških lir 100	45 „ — „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo: 4% gališke propinacijske zadolžnice. 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke. 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo. Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

150.000 goldinarjev se more dobiti z jedno **promeso 1864. leta.** Cela 4 1/2 gld., polovična 2 1/2 gld. in 50 kr. kolek. Žrebanje že dne 1. junija.